कुल पृष्ठ संख्या–24 (कवर पेज सहित) क्रम संख्या 0575601

माध्यमिक शिक्षा बोर्ड, राजस्थान, अजमेर

माध्यमिक परीक्षा

B.S.E.R. H

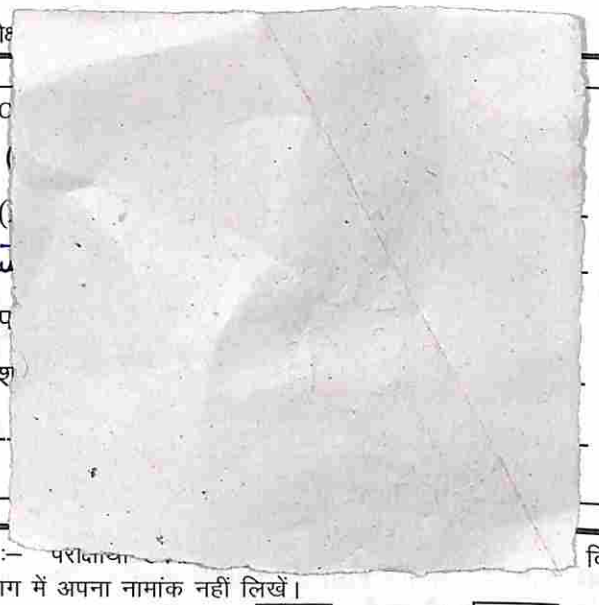

नोट :– ... किसी भी भाग में अपना नामांक नहीं लिखें।

माध्यम – हिन्दी ✓ अंग्रेजी

विषय अंग्रेजी

परीक्षा का दिन Friday

दिनांक 22-04-22

नोट :– परीक्षार्थी के लिए आवश्यक निर्देश इस पृष्ठ के पिछले भाग पर उल्लेखित हैं। जिन्हें सावधानी पूर्वक पढ़ लें व पालना अवश्य करें।

परीक्षक हेतु निर्देश :– (1) परीक्षक को उपरोक्त सारणी अनुसार प्राप्तांक भरना अनिवार्य हैं, अन्यथा नियमानुसार दंडित किया जायेगा।

(2) परीक्षक उत्तर पुस्तिका के अन्दर के पृष्ठों के बायीं ओर निर्धारित कॉलम में लाल इंक से अंक प्रदत करें।

(3) कुल योग भिन्न में प्राप्त होने पर उसे पूर्णांक में ही परिवर्तित कर अंकित करें (उदारणार्थ : 15¼ को 16, 17½ को 18, 19¾ को 20)

प्रश्नवार प्राप्तांको की सारणी (परीक्षक के उपयोग हेतु)

प्रश्नों की क्रम संख्या	प्राप्तांक	प्रश्नों की क्रम संख्या	प्राप्तांक
1	12	19	3
2	6	20	4
3	12	21	4
4	2	22	6
5	2	23	
6	2	24	
7	2	25	
8	2	26	
9	2	27	
10	2	28	
11	2	29	
12	2	30	
13	2	31	
14	2	योग	80
15	2	प्राप्त अंकों का कुल योग (Round off)	
16	3	अंकों में	शब्दों में
17	3	80	अस्सी
18	3		

परीक्षक के हस्ताक्षर .... संकेतांक 62024

प्रमाणित किया जाता है कि इस उत्तर पुस्तक के निर्माण में 58 जी.एस.एम. ईको मेपलिथो कागज ही उपयोग में लिया गया है। 169/2021

कुल पृष्ठ संख्या–24 (कवर पेज सहित) क्रम संख्या 0575601

माध्यमिक शिक्षा बोर्ड, राजस्थान, अजमेर

माध्यमिक परीक्षा

H

B.S.E.R.

(परी

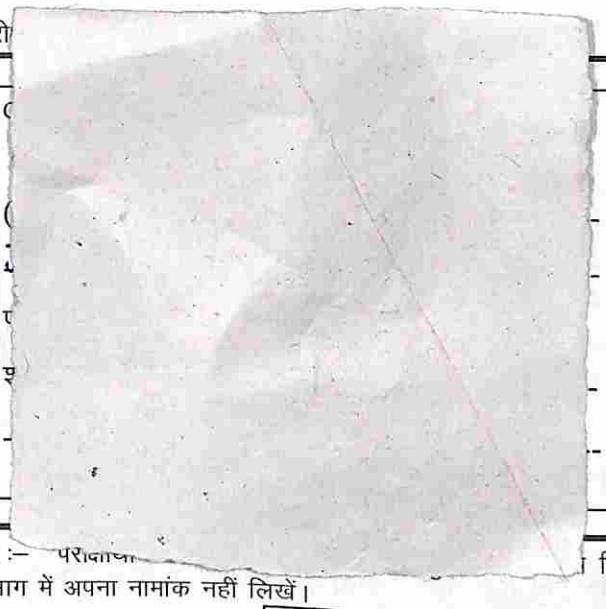

नोट :– परीक्षार्थी ... किसी भी भाग में अपना नामांक नहीं लिखें।

माध्यम – हिन्दी ✓ अंग्रेजी ☐

विषय [illegible]

परीक्षा का दिन Friday

दिनांक 22-04-22

> नोट :– परीक्षार्थी के लिए आवश्यक निर्देश इस पृष्ठ के पिछले भाग पर उल्लेखित हैं। जिन्हें सावधानी पूर्वक पढ़ लें व पालना अवश्य करें।

परीक्षक हेतु निर्देश :– (1) परीक्षक को उपरोक्त सारणी अनुसार प्राप्तांक भरना अनिवार्य हैं, अन्यथा नियमानुसार दंडित किया जायेगा।

(2) परीक्षक उत्तर पुस्तिका के अन्दर के पृष्ठों के बायीं ओर निर्धारित कॉलम में लाल इंक से अंक प्रदत करें।

(3) कुल योग भिन्न में प्राप्त होने पर उसे पूर्णांक में ही परिवर्तित कर अंकित करें (उदारणार्थ : 15¼ को 16, 17½ को 18, 19¾ को 20)

प्रश्नवार प्राप्तांको की सारणी
(परीक्षक के उपयोग हेतु)

प्रश्नों की क्रम संख्या	प्राप्तांक	प्रश्नों की क्रम संख्या	प्राप्तांक
1	12	19	3
2	6	20	4
3	12	21	4
4	2	22	6
5	2	23	
6	2	24	
7	2	25	
8	2	26	
9	2	27	
10	2	28	
11	2	29	
12	2	30	
13	2	31	
14	2	योग	80
15	2	प्राप्त अंकों का कुल योग (Round off)	
16	3	अंकों में	शब्दों में
17	3	80	अस्सी
18	3		

परीक्षक के हस्ताक्षर .... संकेतांक 6 2 0 L 4

प्रमाणित किया जाता है कि इस उत्तर पुस्तक के निर्माण में 58 जी.एस.एम. ईको मेपलिथो कागज ही उपयोग में लिया गया है। 169/2021

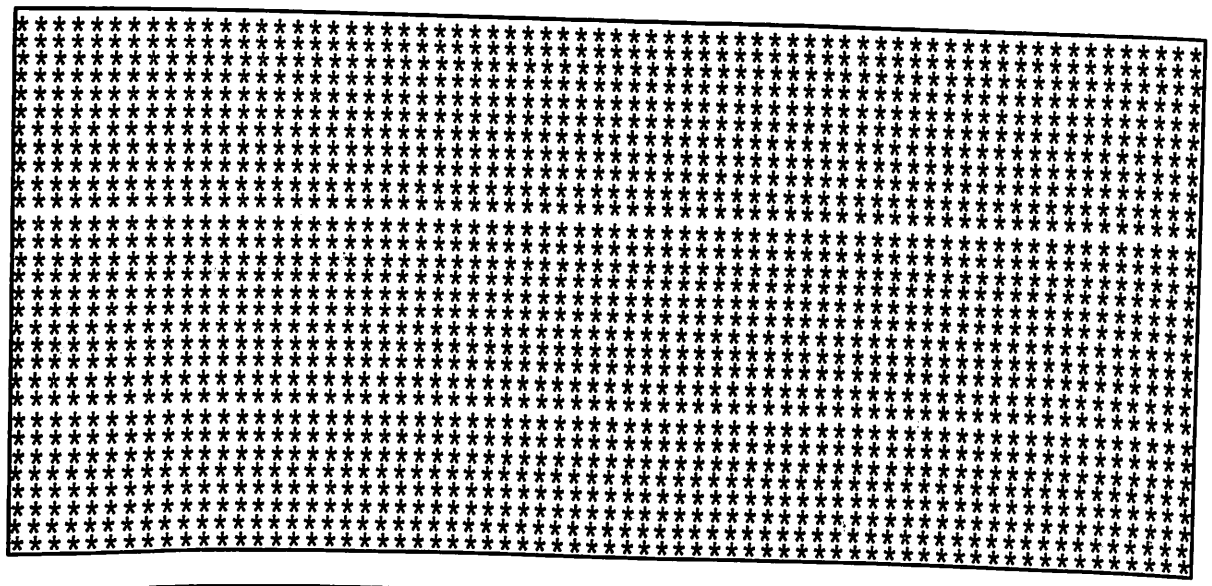

परीक्षार्थियों के लिए आवश्यक निर्देश

1. समस्त प्रश्नों का हल निर्धारित शब्द सीमा में इसी उत्तर पुस्तिका में करना है। विशेष परिस्थिति में अतिरिक्त उत्तर पुस्तिका पृथक से उत्तर पुस्तिका भरी हुई होने पर पर्यवेक्षक एवं वीक्षक की अनुशंषा पर ही उपलब्ध कराई जायेगी।
2. प्रश्न–पत्र पर निर्धारित स्थान पर अपना नामांक लिखें।
3. प्रश्न–पत्र हल करने के पश्चात् जिस पृष्ठ पर हल समाप्त होता है, उस पर अन्त में "समाप्त" लिखकर अन्त के सभी रिक्त पृष्ठों को तिरछी लाईन से काटें।
4. निम्न बातों का विशेष ध्यान रखें अन्यथा अनुचित साधनों की रोकथाम अधिनियम के तहत कार्यवाही की जा सकेगी।
   (i) उत्तर पुस्तिका के ऊपर/अन्दर तथा प्रश्नोत्तर के किसी भी भाग में चाही गई सूचना के अलावा अपना नामांक, नाम, पता, फोन नम्बर अथवा पहचान की कोई अन्य प्रकार की सूचना आदि अंकित नहीं करें अन्यथा "अनुचित साधनों के प्रयोग" के अन्तर्गत कार्यवाही की जावेगी।
   (ii) उत्तर पुस्तिका के पृष्ठों को फाड़ें नहीं। उत्तर–पुस्तिका के मुख पृष्ठ पर अंकित संख्या के अनुसार पृष्ठ पूरे होने चाहिये। परीक्षार्थी उत्तरपुस्तिका प्राप्त करते ही पृष्ठ संख्या की जांच कर लें यदि पृष्ठ कम/अधिक या क्रम में नहीं हैं तो वीक्षक से तुरन्त बदलवा लें।
   (iii) परीक्षा केन्द्रों पर पुस्तक, लेख, कागज, केलक्यूलेटर, मोबाईल, पेजर आदि किसी भी प्रकार का इलेक्ट्रोनिक उपकरण तथा किसी भी प्रकार का हथियार आदि ले जाना निषेध हैं।
   (iv) वस्त्र, स्केल, ज्योमेट्री बॉक्स पर कुछ भी न लिखकर लावें। टेबुल के आस–पास कोई अवैध सामग्री नहीं होनी चाहिये, इसकी जांच कर लें।
   (v) अपनी उत्तर पुस्तिका/ग्राफ/मानचित्र आदि परीक्षा भवन से बाहर ले जाना दण्डनीय अपराध है, अतः परीक्षा समाप्ति पर उत्तर पुस्तिका वीक्षक को बिना सौंपे परीक्षा कक्ष नहीं छोड़ें।
5. उत्तरों को क्रमानुसार एक ही स्थान पर लिखें। प्रश्न क्रमांक भी सही अंकित करें, अन्यथा दण्ड स्वरूप परीक्षक को 1 अंक कम करने का अधिकार है। बीच में उत्तर पुस्तिका के पृष्ठ रिक्त न छोड़ें। गणित विषय के लिए रफ कार्य उत्तर पुस्तिका के अंतिम पृष्ठों पर करें तथा तिरछी रेखा से काटें।
6. जहाँ तक हो सके प्रश्न के सभी भाग के उत्तर, उत्तर पुस्तिका में एक ही स्थान पर अंकित करें।
7. भाषा विषयों को छोड़कर शेष सभी विषयों के प्रश्न–पत्र हिन्दी–अंग्रेजी दोनों भाषा में मुद्रित है। किसी भी प्रकार की त्रुटि/अन्तर/विरोधाभास होने पर हिन्दी भाषा के प्रश्न को ही सही माना जाये।

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर
		ਖੰਡ :- ੳ
	1(i)	(ੲ) ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ
	(ii)	(ਸ) ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੇ!
	(iii)	(ਅ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
	(iv)	(ੳ) ਨਵੀਂ ਬਹਾਰ
	(v)	(ਅ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
	(vi)	(ੳ) ਨੁਸ਼ਾਹਿਰਾ ਸਿੱਖ - ਸਿਪ੍ਰਯਾ ਸਿੰਘ
	(vii)	(ੲ) ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ
	(viii)	(ਸ) ਸਾਂਝੀ ਕੰਧ
	(ix)	(ੲ) ਸੂਸ
	(x)	(ਸ) ਸਤਿਕਾਰ
	(xi)	(ੲ) ਰਸਾਸ
	(xii)	(ੳ) ਰੂਪਨਗਰ (ਰੋਪੜ)

BSER-169/2021

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर
1	2(i)	ਜਾਣਾ ਤਾਂ ਭੀਜੈ ਕੰਬਲੀ ਰਸ ਟੁਟੇ ਨੇਹੁ ॥
1	(ii)	ਸੰਦੇ ਤੂ ਸੰਦੇ
1	(iii)	ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ
1	(iv)	ਘੁਟ
1	(v)	ਸਾਕ
1	(vi)	ਭੈ ਸਾਗਰ
6	3(i)	'ਸਾਉ ਮਹੀਂਓ ਰਸ ਵਿਚੋ ਨੀ ਦੁਧਾਈ' ਕਵਿਤਾ "ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ" ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ।
1	(ii)	'ਫਰੀਦਾ ਸ਼ਕਰ ਖੰਡੁ ਨਿਵਾਤ ਗੁੜੁ ਮਾਖਿਓ ਮਾਂਝਾ ਦੁਧ' ਵਿੱਚ ਆਏ "ਮਾਖਿਓ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ "ਸ਼ਹਿਦ" ਹੈ।
1	(iii)	'ਸਿਫਤੁ ਨੀਵੀਂ ਨਾਨਕਾ ਗੁਣ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਤਤੁ' ਸ਼ਬਦ ਤੁਕ "ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ" ਵਿਚੋਂ ਹੈ।
1	(iv)	"ਅੱਜ ਆਖਾਂ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ" ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਰੀ '1947' ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਫਿਰਕੂ ਪਏ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਆਜ ਕਰਦੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਅਗਲਾ ਸਿਫ਼ਤ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਪੰਨਾ ਖੋਲ੍ਹੇ ਤੇ ਇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਏ।
1	(v)	'ਵੰਝਲੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਰ ਕੱਢਣ ਵਾਲੇ ਵਾਜਾ ਅੰਤਰ ਤੇ ਹੈ।

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर
	(vi)	ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੌੜ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ, ਟਰੈਕ ਦਾ ਵਾਵਰੋਲਾ ਅਤੇ ਉੱਡਣਾ ਸਿੱਖ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਉਪਮਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
1	(vii)	ਗੰਗਾਦੀਨ ਦੀ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਲਈ ਬੇਈਮਾਨੀ ਅੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਵਾਲਾ ਖ਼ੁਦ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ।
1	(viii)	ਬੱਸੀ ਦੇ ਸਿਆਣੇ ਰਾਹੀਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਖਰ ਤੇ ਉਸਦੀ ਤੋਲ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਤੇ ਰਾਣੀ ਆਖਦੇ ਮਾਂ-ਪਿਓ ਜਿਹੇ ਜਾਪਦੇ ਸਨ।
1	(ix)	ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਦੇ ਡੱਬੇ ਦਾ ਰੰਗ ਬਿੰਦੂ "ਮੰਜਰ ਸਾਹਿਬ" ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ
1	(x)	ਕਿਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਲਿਪੀ ਕਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲਿਪੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਹੈ।
1	(xi)	ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੇ ਬਾਸ਼ਦ ਸ਼ਗਨ ਵਾਲੇ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਖਰ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਲਗਾਖਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ ਤੇ ਅੱਧਕ।
1	(xii)	ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਅੱਖਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੂਹਰੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਤੇ ਅਗਲੇ ਅੱਖਰ ਅੱਧਕ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ :- ਦੱਸ, ਪੱਕਾ ਆਦਿ।
12		

ਖੰਡ :- ਅ

2	4.	ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਇਸ ਪਾਠ, ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ।
2	5.	ਅਮਰੀਕਾ, ਜਪਾਨ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੋਈ ਫਟ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।
2	6.	ਸੰਤੁਲਿਤ - ਸਪਰਿੰਗ ~~ਉੱਤੇ~~ ਉੱਤੇ ਇੱਕ-ਰਾਤ ਪਰਸ ਦੀ ਜਾਂ ਵਿਸ਼-ਭਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

BSER-169/2021

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर
2	7.	ਪੂੰਜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਧਨ ਦੌਲਤ ਤੇ ਜਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤੇ ਉੱਥੇ ਦੌਲਤ-ਸਭਿਆਚਾਰ ਪ੍ਰਫੁਲਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਹਿਰਾਵਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕਦੀ ਰੁਕਾ ਬਦਲੇ ਤੋਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕਾਰਨ ਹੈ।
2	8.	ਸਮਾਂ :- ਵਕਤ, ਟਾਇਮ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ :- ਬਹੁਮੁੱਲੀ ਚੀਜ਼ ਪਹਿਰਾਵਾ :- ਪੁਸ਼ਾਕ ਰੈਸਟ :- ਆਰਾਮ
2	9.	ਉਸਤਤ :- ਨਿੰਦਿਆ ਸਸਤਾ :- ~~ਮਹਿੰਗਾ~~ ਮਹਿੰਗਾ ਮਿੱਤਰ :- ਸ਼ਤਰੂ ਨੇਕੀ :- ਬਦੀ
2	10	ਧਰਤੀ :- ਭੋਇੰ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਚੰਦ :- ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ, ਮੰਯਕਾਸ਼
2	11	ਹਾਰ :- (ਗਹਿਣਾ) ਇਹ ਹਾਰ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ ਹੈ। (ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਹਾਰ) ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਫੋਟੋ ਤੇ ਹਾਰ ਪਾਇਆ। ਫੁੱਲ :- (ਪੁਸ਼ਪ) ਗੁਲਾਬ ਦਾ ਫੁੱਲ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਮੋਟਾ ਹੋਣਾ) ਉਹ ਖਾ-ਖਾ ਕੇ ਫੁੱਲ ਗਿਆ ਹੈ।

BSER-169/2021

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर
	12	"ਮਲਵਈ" ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ① ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ② ਫਰੀਦਕੋਟ, ③ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੇ ④ ਬਠਿੰਡਾ ਹੈ।
	13	"ਉਸਦੇ ਤੇਰਾ ਸਮਾਨ ਸਮਾਲੇ" ਸਤਰਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਵਿ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਕਿ — ਜਿਹਾ ਸਮਾਜ ਮੇਰਾ ਗਿਆ ਭਾਰਤਵਰਸ਼ ਦੇਸ਼ ਪਿੱਛੇ ਮਰ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ~~ਭਾਰਤਵਰਸ਼~~ ਦੇਸ਼ ਦਸਮੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਵੱਧ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ~~ਇਸ~~ ਇਹ ਸਭ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤੂੰ (ਪਰਮਾਤਮਾ) ਹੀ ਹੈ।
	14	'ਸੁਖੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰੇਖਾ' ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ~~ਸਾਡੇ~~ "ਗੁਲਾਮ" ਬਣ ਕੇ ਖਾਣੀ ਖੀਰ ਤੇ ਵਧੀਆ ਕਪੜਿਆ ਤੋਂ ਚੰਗਾਂ ਹੈ। 'ਫਕਿਰ' ਵਾਂਗ ਮੰਗ ਖਾਣ ਤੇ ਪਾਟੇ ਕਪੜੇ (ਲੀਰਾਂ) ਪਾਣੇ, ਜਾਪੇ ਜਨ ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹਿਦਾ ਹੈ।
	15	"ਸਾਂਝੀ ਕੰਧ" ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਏਕਤਾ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਫੁਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਧਮਾ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਵਰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ~~ਸ~~ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹਿਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਨਿਕੀ-ਨਿਕੀ ਗੱਲ ਤੇ ਲੜਨਾ ਨਹੀ ਚਾਹਿਦਾ ਹੈ।
		ਖੰਡ :- ਦ
	16	* ਬਿਰੱਖ *
		ਬਿਰੱਖ ਕਵਿਤਾ "ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ" ਨੇ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਉਹ ਬਿਰਖ ਦਾ ਮਾਨਵੀਕਰਨ ਕਰਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਇਕ ਲੱਤ ਦੇ ਉੱਪਰ ਅਰਾਧਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ ਬੱਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਖੁਰਾਕ ਲਿੰਦੀ ਹੈ। ਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਹੀ

BSER-169/2021

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

ਦੁਖਦਾ ਤੇ ਵਿਲਕਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਸੋਹਣ ਦਾ ਪਾਲੀ ਪਿਆਂ ਹੈ ਤੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਇਹ ਮੈਂ ਹਰ, ਪੁਤ, ਹਵੇਲੀ ਤੇ ਸੋਨ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਨਾ ਮੈਂ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪਾਲ ਕਰੀ ਰੁਝ ਸੰਗਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਧਾਉਣ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਰਿਲ ਕਈ ਸਮਝ ਸੰਗਦਾ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਥੋੜੀ ਜਹੀ ਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੁਖਦਾ ਤੇ ਦੁਖਦਾਂ ਹਾਂ। ਨਾ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਛੇੜਦਾਂ ਹਾਂ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਛੇੜ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸਿਮਰਨਾਗ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਰਹਿਣਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਵੀ ਇਸ ਪੰਗਤੀਆਂ ਦੀ ਕਈ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਆਸਪਾਸ ਇਹ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਕਿਸੇ ਮਨੁਖ ਨੂੰ "ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਪਿਆਰ" ਨਹੀਂ ਪਾਰਣ ਕਰਣ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

17. * ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧ ਸਿੱਖ - ਸਿਫ਼ਤਾ ਸਿੱਖ *

ਨਸ਼ਾਵਿਰ ਸਿੱਖ ਸਿਫ਼ਤਾ ਸਿੱਖ ਲਿਖਾਰੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰੋ. ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿੱਤੀ। ਇਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਾਰਾਗ ਨੇ ਸਿਫ਼ਤਾ ਸਿੱਖ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(i) ਸਰਵੋਤਮ ਅੱਥਲੀਟ :

ਸਿਫ਼ਤਾ ਸਿੱਖ ਸਾਰੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਤੇ ਵੱਧ ਕੇ ਸਰਵੋਤਮ ਅੱਥਲੀਟ। ਉਹ ਇਲੋਂ ਤੇਜ਼ ਦੌੜਦਾ ਸੀ ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਤਾਂ ਦੌੜ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸੀ।

(ii) ਸਿਫ਼ਤਾ ਸਿੱਖ - ਸਿਫ਼ਤਾ ਸਿੱਖ :

50 ਵੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਿਫ਼ਤਾ ਸਿੱਖ - ਸਿਫ਼ਤਾ ਸਿੱਖ ਹੋਈ ਪਈ ਸੀ। ਉਹ 200 ਤੇ 400 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੌੜ ਸਕਿੰਟਾ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਂ ਭਾਰਤ ਰੌਸ਼ਨ ਕਿਤਾ। ਉਸ ਦਾ ਜਨਮ 1935 ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪਿੰਡ ਗੋਵਿੰਦ ਪੁਰਾ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਸਮੇਂ ਉਹ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਭਰਾ ਤੇ ਵਿਆਹੀ ਭੈਣ ਬਚ ਕੇ ਭਾਰਤ ਆ ਗਏ ਬਾਕੀ ਉਥੇ ਹੀ ਮਾਰੇ ਗਏ

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

(3) ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣਾ :-

ਉਹ 1952 ਵਿੱਚ ਫੌਜ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ 1953 ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਦੌੜ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ। ਉਸਨੇ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮੂਹ ਵਿਚੋਂ ਛੇਵੇਂ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਇਆ। ਇਸ ਨੇ ਸਿਖਲਾਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਹੋਰ ਬੁਲੰਦ ਕਰਤਾ ਤੇ ਆਪਣੀ ਦੌੜਨੀ ਦੀਆਂ ਦੌੜਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦਸਵੇਂ ਆਉਣ ਲੱਗਾ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਹ 400 ਮੀਟਰ ਦੌੜੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਪੁੱਛਿਆ 400 ਮੀਟਰ ਕਿੰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ~~ਸਮ~~ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ 400 ਮੀਟਰ ਦੇ ਗਰਾਊਂਡ ਦਾ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਲਾਣਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਉਹ ਦੱਸਦਾ ਇੱਕ ਛੱਡ ਮੈਂ ਦਸ ਚੱਕਰ ਲਾ ਦਿਆਂ। ਉਸਨੇ ਉਸਤਾਦ ਦੇ ਸਮਝਾਇਆ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਹੀ ਦਸ ਚੱਕਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾਣਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦਸ 82 ਦੌੜਾਂ ਦੌੜੀਆਂ ਤੇ 79 ਵਾਰ ਜਿੱਤਾ।

(4) ਏਸ਼ਿਆਈ ਖੇਡਾਂ :-

1956 ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਟੋਕੀਓ ਵਿਖੇ ਏਸ਼ਿਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਤੇ ਜਿੱਤ ਗਿਆ। ਇਸ ਜਿੱਤ ਨੇ ਉਸਦਾ ਹੌਸਲਾ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਇਸ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਦੌੜਾਕ ਅਬਦੁਲ ਖਾਲਿਕ ਤੋਂ ਜਿੱਤਿਆ ਸੀ।

(5) ਜਪਾਨ ਦੀ ਖੇਡਾਂ :-

1958 ਵਿੱਚ ਜਪਾਨ ਦੀ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਤੇ ਦਸਵਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਜਿੱਤ ਗਿਆ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਮੂਹਰੇ ਵਾਲੇ ਸੁਰਖੀ ਫੋਟੋ ਛਪੀ ਤੇ ਜਪਾਨ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਮਤਰ ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਧਾਈ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲੀ।

3

(6) ਵਿਸ਼ਵ - ਪਾਕਿ - ਭਿਗਨ ਸਿੱਟ :-

ਇਸ ਸੀਟ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਏਸ਼ੀਆਂ ਫੁੱਟ ਦੀ ਥਾਂ ਮਹਿਗ ਦੇ ਫਾਸਲੇ ਨਾਲ ਦੌੜਾ ਜਿੱਤੀ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ

BSER-169/2021

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

ਅਸਨਾਈਸਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 'ਫ਼ਲਾਇੰਗ ਸਿੱਖ" ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ

(2) ਸਦਮਾ :-

ਤ੍ਰੰਥਿਰ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਸਫਲੀ ਕਰਕ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਤਾ ਦੋਸ਼ ਸ੍ਰਗ ਤੋਲ ਤੇ ਖਾਦੀ ਸੇ ਸੀਖੁਰ ਬਾਤ ਤੇ ਏਸ਼ੀਆ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਸਦਾ ਦੀ ਤਾ ਬਰਤਨਾਰ ਕਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਗਿਣ ਹੈ ਤੇ ਤਾ ਥੀਰੇ ਤੇ ਸਿਆ ਤੇ ਮੈਥੋ ਨਬਰ ਤੇ ਆਲਿਆ ਜਦੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੈ। ਤਾ ਜਿਗਆ ਨਾਲ ਦਇਆ ਤੋਂ ਇਸ ਗਸੰਤੀ ਦਾ ਸਦਮ ਉਸਨੂੰ ਸਦਾ ਰਹਿਗਾ।

(3) ਖੇਡ ਤੇ ਅਸਰਵਿਦਾ :-

ਇਸ ਜਗ ਤੋ ਬਾਦ ਉਸਦੇ ਦੂਸ਼ ਖੇਡਾਂ ਖੇਡੀਆਂ ਤੇ 1962 ਵਿਚ ਜਕਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿ ਜਿੱਤੇ ਦੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਤਮਗੇ ਜਿੱਤੇ ਤੇ 1964 ਵਿਚ ਦਿੱਲੀਆਂ ਵਿਸ਼ ਖੂਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਵਿਗ ਹੀਤੇ।

(4) ਦੇਹਾਂਤ :-

ਇਸ ਮਹਾਨ ਜਸੀ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਵਿਸ਼ ਦੇ ਫੈਲੇ ਰੋਗ 2021 ਵਿੱਚ ਤੋਲਿਆ ਪਰ ਉਸ ਬਾਟ ਫੁੱਗਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹੈ।

੫। ਅਸਲ ਮੁਆਸੇ, ਫੈਲੀ ਫਿੱਤਰ ਦੇ ਵਿਖਾਓ ।

18. ਰੀਆ ਦੀਕ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸੀ। ਤਾ ਬਚਦਾ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਦਰਜਾ ਸੀ ਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਸਬ ਰੱਤਾ ਨਹੀ ਰਹਾ। ਤਿ ਗਾਹਰ ਦੇ ਖੇਡ ਦਾ ਨਾਚ ਤੇ ਸੇਹਤੇ ਬੂਟ ਬਲਾਉਸ਼ ਤੇ ਉਸਦੀ ਤਸਵੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਉਸਨੂੰ ਪਾਇਆ ਵੇਚਣਾ ਪਸਿਦ ਨਹੀ ਸੀ। ਤੇ ਇਹ

6

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक | प्रश्न संख्या | परीक्षार्थी उत्तर

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਘਾਤੀ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂ ਉਸਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਇਆ।

19 * ਝੂਠ ਦਾ ਫਲ *

(1) ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਪਾਤਰ:-

ਸ਼ਾਮ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਚੰਗੇ ਦੋਸਤ ਸੀ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ। ਤੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸੀ ਦੋਵੇਂ ਇਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਇੱਕ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਜਦ ਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਤੇ ਇਕ ਦਿਨ ਵੀ ਕਿਸੇ-ਕੋਲੇ ਕੰਮ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਮ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਵਿਸ਼ਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਐਸ਼ ਮਾਰਦਾ ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇ ਮਿਹਨੇ ਸੁਣਨੇ ਪੈਂਦੇ ਸੀ।

ਦੋਸ਼ ਲੱਗਣਾ:-

ਇਕ ਦਿਨ ਵਾਲਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਸ਼ਾਮ ਦਿਸੇ ਕੱਟ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਸੱਚਾ ਬੋਲੀ ਸੀ ਦੇ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸਦੇ ਪੜ੍ਹਾਈਆਂ ਵਿਚ ਦਿਲੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦੇ ਦਿਲ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦੇ ਘਰਵਾਲੇ ਤੋਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਆ। ਜਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬਦਲਾਅ ਸਾਰਾ ਸੀ ਜੋ ਇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅਤੇ ਤੇ ਸਾਰੇ।

ਝੂਠ ਦਾ ਫਲ:-

ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਤੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਇਕ ਦਿਨ-ਦਿਨ ਤੇ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ। ਸ਼ਾਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦੋਸ਼ ਉਹ ਦੇ ਸਭੂ ਪੈਸੇ ਪਾਲੇ ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਚੂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਦਾ ਨਾ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਤੇ ਜਾਗ ਚੋਂਗਾ ਨਿਕਲਿਆ। ਓਹੀ ਦੇ ਮਿਹਨੇ ਨਾ ਸੁਣਨੇ ਪੈਂਦ ਤਾ ਉਸ ਨੇ ਝੂਠ ਦੋਸ਼ ਦਿਤਾ। ਤੇ ਝੂਠ ਦਾ ਫਲ ਮਿਲ ਗਿਆ।

(3)

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर
		ਖੰਡ :- ਸ
	20 (i)	ਇਹ ਕਾਵਿ ਸਤਰਾਂ ਸਾਹਿਤ ਸੁਗੰਧੀਆਂ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਦਰਜ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਰਚਿਤ ਗਗਨ ਮੈ ਥਾਲੁ ਵਿੱਚੋਂ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਬਨਸਪਤੀ ਉਸ ਦੀ ਆਰਤੀ ਉਤਾਰ ਰਹੀ ਹੈ।
	(ii)	ਵਿਆਖਿਆ: ਕਵਿ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਮਾਨ ਥਾਲ ਬਣਿਆ ਹੈ ਤੇ ਸੂਰਜ ਤੇ ਚੰਦਰਮਾ ਦੀਪਕ ਹਨ ਤੇ ਸਾਰੇ ਤਾਰੇ ਮੋਤੀ ਹਨ। ਸਾਰੀ ਬਨਸਪਤੀ ਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਆਰਤੀ ਉਤਾਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਮਲਯ ਪਰਬਤ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹਵਾ ਧੂਪ ਸਮਾਨ ਹੈ ਜੋ ਚਵਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ਕਿਵੇਂ ਅਸਚਰਜ ਵਾਲੀ। ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨਗਾਰੇ ਸਮਾਨ। ਤੇ ਸੋ ਦੀ ਧੁਨਿ ਵਜਦੀ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ਉਤਾਰ ਰਹੀ ਹੈ।
	(iii)	ਅਨਹਤਾ ਸ਼ਬਦ ਵਾਜੰਤ ਭੇਰੀ ਦਾ ਭਾਵ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸੈਂਕੜੇ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨਗਾਰੇ ਵਜਾਣ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ।
5	(iv)	ਦੀਪਕ :- ਦੀਵਾ ਪਵਣੁ :- ਹਵਾ ਸਗਲ :- ਸਭ ਭੇਰੀ :- ਢੋਲ ਨਗਾੜਾ।

BSER-169/2021

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

21

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ,

ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਿਕਾ ਜੀ
ਰ. ਉ. ਮਾ ਵਿਦਿਆਲਯ
ਸ਼੍ਰੀ ਗੰਗਾਨਗਰ, ਪ.ਸ.ਟ

ਵਿਸ਼ਾ :- ਸ਼ਰੂਗੀ ਦਿਸ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣ ਲਈ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ।

ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ,

ਸਵਿਨਯ ਨਿਵੇਦਨ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਰਸੋਂ ਸ਼ਰੂਗੀ ਦਿਸ ਤੇ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਅੱਜ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ, ਮੈਨੂੰ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਤੇ ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਅਤੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੋਵਾਂਗੀ।

4

ਸਧੰਨਵਾਦ

ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਸ਼ਿਸ਼ਿਆ
ਨਾਮ :- ਅਨੁਸ਼ਕਾ
ਰੋਲ ਨੰ :- 1007

ਮਿਤੀ
22-04-22

BSER-169/2021

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर
	22	★ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ★

ਜਾਣ-ਪਛਾਣ :-

ਸਾਡਾ ਭਾਰਤ ਪੀਰਾਂ ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਸਾਧੂਆਂ ਸੰਤਾਂ, ਰਿਸ਼ੀ-ਮੁਨੀਆਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਥੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਵੱਧ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਸਚ ਦੀ ਜੋਤੀ ਅਵਤਾਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਆਖਿਆ :-

" ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਮਿਟੀ ਧੁੰਧ ਜਗ ਚਾਨਣ ਹੋਆ "
ਜਿਉਂ ਕਰ ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਰੇ ਛਪੇ ਅੰਧੇਰ ਪਲੋਆ।

ਇਸ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਧੁੰਧ ਵਿਚ ਸੂਰਜ ਦੇ ਨਿਕਲਣ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬਚਪਨ ਤੇ ਸਿਖਿਆ :- ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1469 ਨੂੰ ਰਾਇ ਭੋਇ ਦੀ ਤਲਵੰਡੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ (ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ) ਵਿੱਚ। ਪਿਤਾ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਤੇ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਹੋਇਆ।

ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਸਤਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਆਪ ਨੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ।

" ਪੰਡਤਾ ਤੇ ਕਾਜ਼ੀਆਂ ਆ ਕਿਰ ਸਤ ਨੇ ।"
ਸਭ ਤੇ ਬੋਰਾ ਪਛਤਾਇਆ ਹੈ ਸਬ ਨੇ।

ਜਨੇਉ ਦੀ ਰਸਮ :- ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਰੁੱਖ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਣ ਤੇ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਪੰਡਤ ਨੂੰ ਜਨੇਊ ਪਾਉਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਪੰਡਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜਨੇਊ ਕਾ ਤਾ

ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਸਾਡਾ ਸਾਥ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਇਆ। ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਜਨੇਊ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਕਦੇ ਟੁੱਟੇ ਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਮੈਲਾ ਹੋਵੇ। ਸਾਨੂੰ, ਦਇਆ, ਸਤ, ਸੰਤੋਖ ~~ਸੰਤੋ~~ ਜਤ ਦਾ ਜਨੇਊ ਪਹਿਨਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

"ਦਇਆ ਕਪਾਹ ਸੰਤੋਖ ਸਤ ਸੂਤ ਜਤ ਗੰਢੀ ਸਤ ਵਟ"
ਏਹੁ ਜਨੇਉ ਜੀਆ ਕਾ ਹਈ ਤ ਪਾਡੇ ਘਤ

ਰੱਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਰਹਿਣਾ :- ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਸਦਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਿਚ ਲੱਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੜ੍ਹਨੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਿਚ ਲੀਨ ਰਹਿੰਦੇ। ਆਪ ਜੀ ਮੱਝਾਂ ਚਾਰਨ ਜਾਂਦੇ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਇੰਨਾ ਖੁੱਭ ਜਾਂਦੇ ਕਿ ਪਸ਼ੂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਵੜ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਫ਼ਸਲ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕਈ ਉਲਾਮੇ ਆਉਂਦੇ। ਪਰ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਇਸ ਰੱਬੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰੇ ਸੁਲਤਾਨ ਵੀ ਕਰਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਲੋਕ ~~ਆਪ~~ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਇਕ ਉਸਦੇ ਹੀ ਸੰਤ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਏ।

ਸੱਚਾ - ਸੌਦਾ :- ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਪ ਨੂੰ 20 ਰੁਪਏ ਦੇਕੇ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਭੇਜਿਆ। ਆਪ ਜੀ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੁਝ ਭੁੱਖੇ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 20 ਰੁਪਏ ਦਾ ਲੰਗਰ ਛਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਤੇ ਘਰ ਪਰਤਣ ਤੇ ਬਾਦ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ 'ਇਸ ਵੱਡਾ ਹੋਰ ਕਿਹੜਾ ਸੌਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।'

ਵੇਈਂ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਨਾਨ :- ਆਪ ਜੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਚਿੰਤਤ ਤੇ ~~ਤੇ~~ ਰਾਏ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਕੋਲ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇਥੇ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਮੋਦੀ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਤੇ ਜਦੋਂ ਵੇਈਂ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਗਏ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਅਲੋਪ ਰਹੇ।

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक | प्रश्न संख्या | परीक्षार्थी उत्तर

ਤੇ ਪਰਗਟ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ :

'ਨਾ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ'

ਉਦਾਸੀਆਂ :- ਰਬ ਸੰਗ ਇਕਮਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਸਗੋਂ ਆਪ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਭਟਕਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਾਹ ਪਾਉਣ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਭਲਾਈ ਤੇ ਕੀਤੇ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਉਦਾਸੀਆਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਗੰਗਾ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਸੁੱਟ ਕੇ ਪੰਡਤਾਂ ਦਿਆਂ ਪੋਚ ਖੋਲ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਫੋੜਿਆ ਹੈ। ਮੱਕਾ ਮਦੀਨ ਵੱਲ ਪੈਰ ਕਰਕੇ ਸੌਂ ਗਏ। ਤੇ ਮੁੱਲਾਂ ਤੇ ਮੌਲਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਥੱਲੇ ਰੂੜ੍ਹ-ਰਸਮ ਅਤੇ ਝੂਠ-ਰਸਮ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ।

ਉਦਾਸੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪ ਜੀ ਨਾਲ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਵੀ ਸੀ। ਆਪ ਜੀ ਥਾਂ-ਪਰ-ਥਾਂ ਜਾਂਦੇ। ਭਜਨ ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਾਹ ਪਾਇਆ।

ਜੋਤੀ-ਜੋਤ ਸਮਾਉਣਾ :- ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਚਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ 1539 ਈ ਵਿੱਚ ਜੋਤੀ-ਜੋਤ ਸਮਾ ਗਏ।

"(ਸਮਾਪਤ)"

6

BSER-169/2021

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

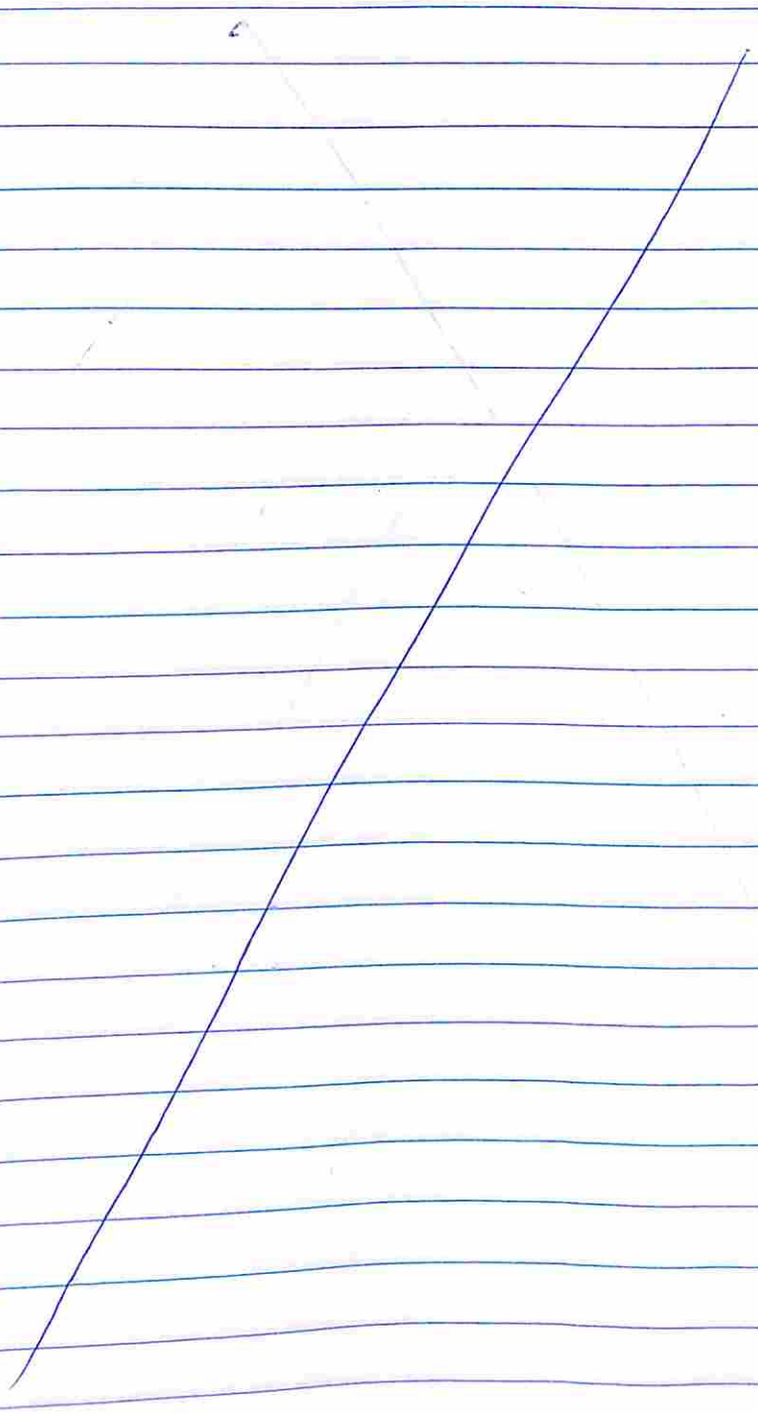

BSER-169/2021

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

BSER-169/2021

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

BSER-169/2021

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

BSER-169/2021

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

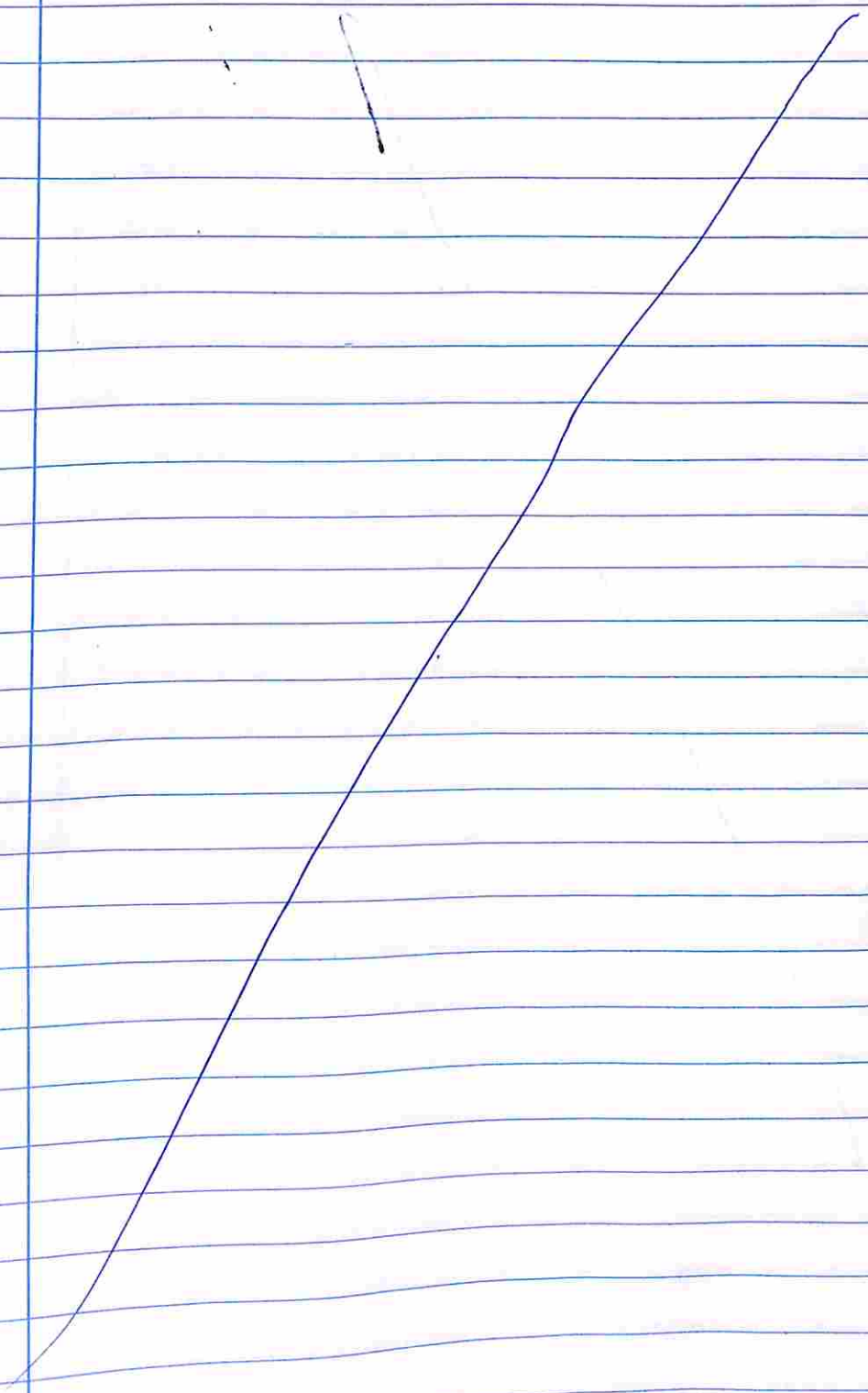

BSER-169/2021

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

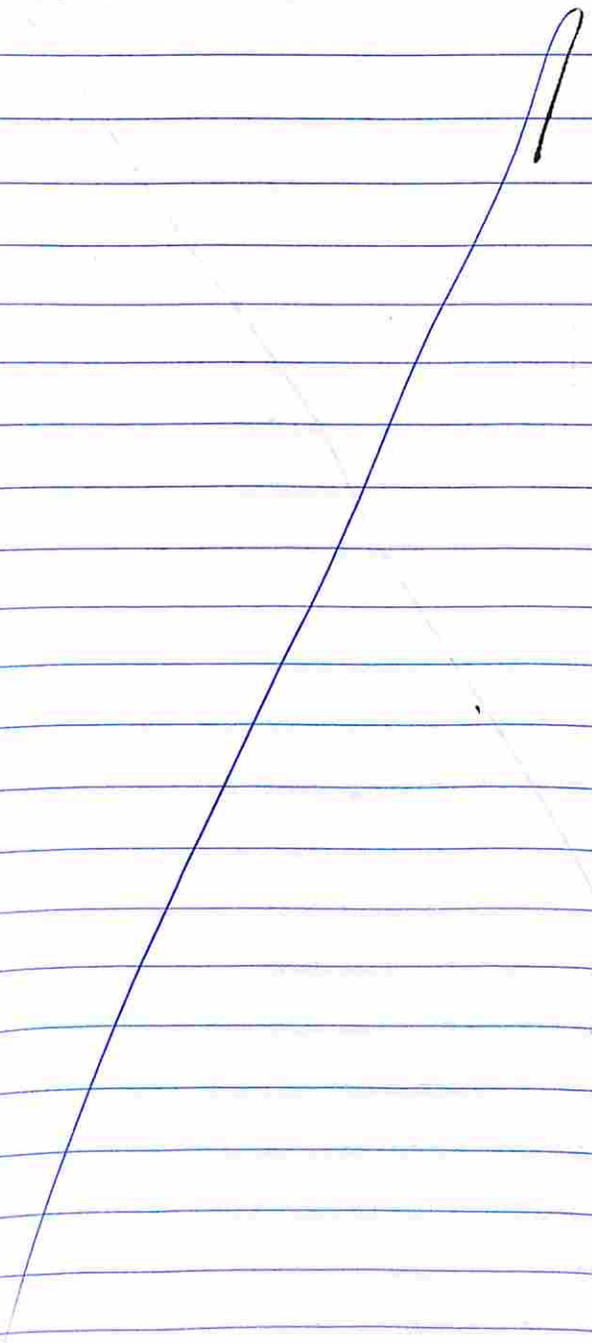

BSER-169/2021

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

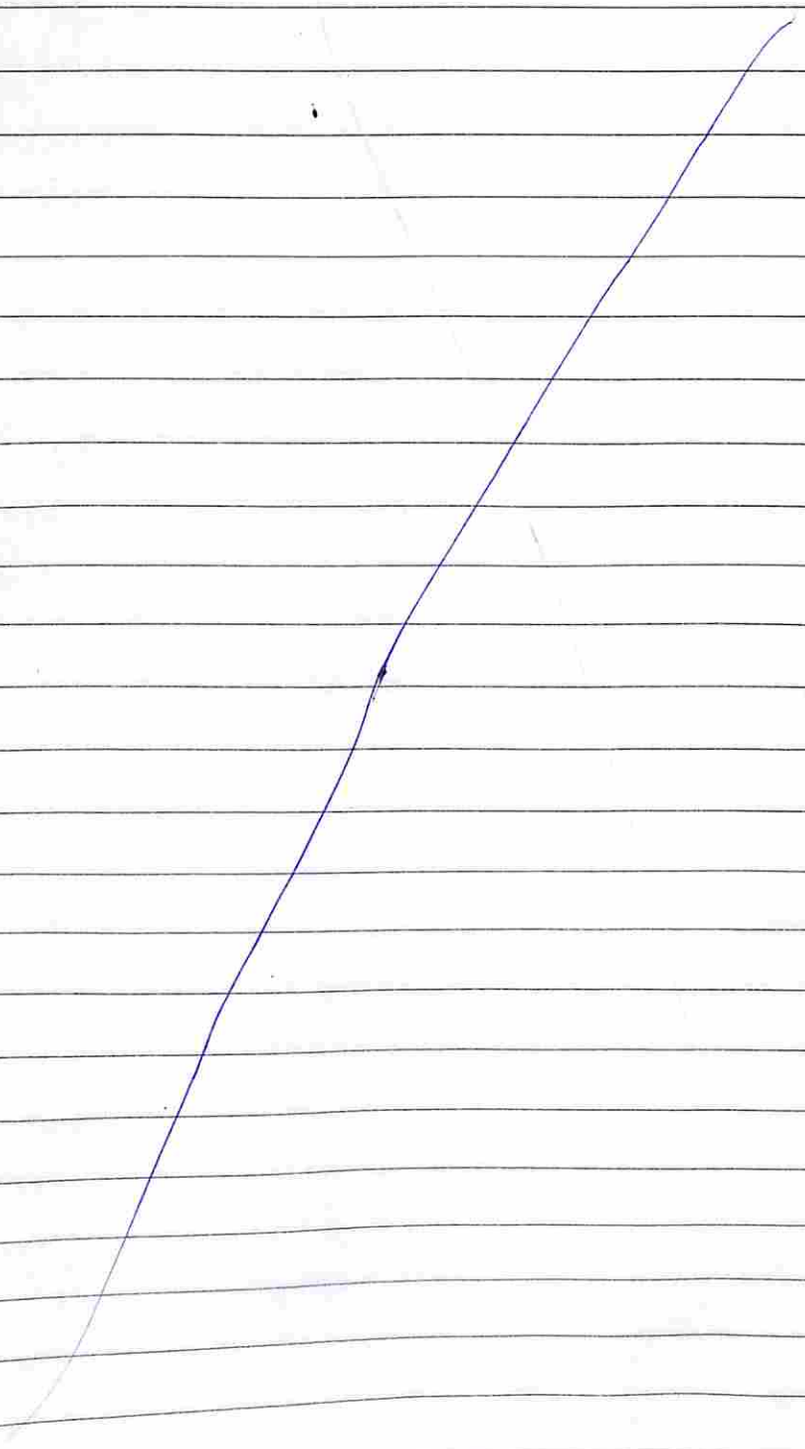

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर
		24

BSER-169/2021